ఆశ చావని మనిషి

అప్పుడే ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టిన భర్తను చూసి " ఏమండోయ్... మీకు వుత్తరం వచ్చింది" అంది లలిత.

"ఆఫీసులో చాకిరీ చేసి చేసి అలిసిపోయి కొంప చేరుకున్న భర్తకు ఓ గ్లాసెడు మంచినీళ్ళో... ఓ కప్పు వేడికాఫీనో అందించాల్సిందిపోయి... ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టగానే టెలిగ్రాం వచ్చిందనో... వుత్తరం వచ్చిందనో... ఎవరో చచ్చారనో... అంటూ మాట్లాడటం ఏమీ బాగోలేదు..." ఈజీ ఛైర్లో నడుము వాలుస్తూ చిరాకుపడ్డాడు వాసుదేవరావు.

"సరేలెద్దురూ సంబరం!... ఇరవైయ్యేళ్ళు కలిసి మీతో కాపురం చేశాక కూడా ఇంకా మీ మురిపాలు నేనెక్కడ తీర్చను?..." దీర్ఘాలు తీస్తూ వంటింట్లోకెళ్ళి కప్పులో కాఫీ పోసుకొచ్చి భర్తకు అందించింది లలిత.

భార్య అందించిన కప్పు అందుకుని కాఫీ చప్పరిస్తూ "ఏదీ ఆ వుత్తరం...?" అడిగేడు వాసుదేవరావు.

పక్కనవున్న గూటిలో కవరు తెచ్చి అందించింది.

"నువ్వీ వుత్తరాన్ని చించి చదవటం కూడా అయిందేమిటీ?..." కనుబొమలెగరేస్తూ అడిగేడు వాసుదేవరావు.

మారుమాట్లాడలేదు లలిత.

"నీకు లక్షసార్లు చెప్పాను... ఇంటికి నా పేరున వుత్తరాలొస్తే చదవద్దూ అని..." విసుక్కున్నాడు వాసుదేవరావు.

"నాకు తెలియకూడని రహస్యాలేముంటాయ్ గనక..." మూతి ముప్పైవంకర్లు తిప్పింది లలిత.

"అయితే నేను చదవటం కూడా దేనికి? అందులో ఏం వ్రాసి వుందో... ఎవరు వ్రాశారో నువ్వే చెప్పరాదూ?" దెప్పి పొడుస్తూ మాట్లాడేడు వాసుదేవరావు.

"ఇంకెవరు?... మీ తమ్ముడు వ్రాశాడు!"

"ఏమిటి విశేషం...?"

''ఆ!... ఏముందీ?... ఎప్పుడూ వుండే బాగోతమే.''

''అంటే...???''

''ఆయనగారితో వేగలేక మీ మరదలు పుట్టింటికి వెళ్ళిపోయిందట...''

''అయ్యో!... అలాగా?...''

''ఇందులో జాలిపడాల్సిన దేముందీ? తాగొచ్చి రోజూ చావకొడుతుంటే ఏ ఆడది మాత్రం మొగుడితో కాపురం చేస్తుంది గనక...?''

''అంతా ప్రారబ్ధ ఖర్మ...'' విషయం విన్న వాసుదేవరావు చేతిలో వుత్తరాన్ని ఆసాంతం చదివేడు-బాధపడ్డాడు.

ఏళ్ళు గడుస్తున్నా తమ్ముడి ప్రవర్తనలో మార్పు రానందుకు... భార్యభర్తల మధ్య అన్యోన్యత కరువైనందుకు నిత్యమూ బాధపడుతునే వున్నాడు వాసుదేవరావు.

తమ్ముడికి పెళ్ళయి పదేళ్ళు కావస్తున్నా... ఇద్దరి మధ్యా అవగాహన కొరవడటం... చీటికి మాటికి ఘర్షణ పడటం... కొట్టుకు చావటం... ఆ బాధ మర్చిపోవటానికని తాగటం...

ఇలా ఏళ్ళ తరబడి తాగుతూ పోతే తమ్ముడి ఆరోగ్యం ఏంకాను? వాడు బాగుపడే దెప్పటికి?

కనీసం వాడికో బిడ్డ కలిగితేనైనా జీవితం చక్కబడుతుందని ఆశించాడు. ఎంతమంది డాక్టర్లకు చూపించినా... ఎన్నిమందులు వాడినా... మరదలికి సంతానం కలగకపోవటం మరో దురదృష్టం!

గవర్నమెంటు ఆఫీసులో యల్డీసీ ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నవాడికి సరిగ్గా ఇరవైయ్యేళ్ళు నిండగానే పెళ్ళి కూడా జరిగింది.

పెళ్ళి జరిగి ఆరు నెలలు తిరక్కముందే తమ్ముడు తాగుడు వ్యసనానికి లోనవటం తెల్సి ఎంతో బాధపడ్డాడు వాసుదేవరావు.

లక్షణంగా భార్యతో కాపురం చేసుకుంటూ కూడా తాగుడు వ్యసనానికి దిగటమేమిటంటూ అనేకసార్లు తమ్ముణ్ని మందలించాడు.

అందుకు జవాబుగా అతడికంట్లో తొణికిసలాడే నీరు మాత్రమే చూడగలిగేడు వాసుదేవరావు.

పెళ్ళి అయ్యేవరకు ఎలాంటి చెడుఅలవాట్లూ తమ్ముడిలో లేవని తనకు తెల్సు. సిగరెట్ తాగేవాడు కాదు. సినిమాలు చూచేవాడు కాదు. పేకాట జోలికిపోడు. తాగుడంటే ఏమిటో తెలీదు.

అలాంటిది... పెళ్ళి అయి భార్య కాపురానికి వచ్చిందిమొదలు... తమ్ముడిలో ఏదో దిగులు... బాధ చోటు చేసుకోవటం గమనించకపోలేదు వాసుదేవరావు.

అసలు కారణం ఏమిటో చెప్పమని తమ్ముడ్ని ఓ రోజు నిలదీసి ప్రశ్నించాడు.

'నన్ను క్షమించు అన్నయ్యా!' అంటూ బావురుమన్నాడు బాల్జీ.

ఎన్నో విధాల నచ్చచెప్పాడు. పెద్దవాడిగా మందలించాడు. కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది.

''మీ తమ్ముడి కాపురంలో నిప్పులు పోసింది మీ మరదలు మహాతల్లి! ఎక్కడ్నుంచి దాపురించిందోగాని...పాపం... మరిదిగారిని వేధించుకు తింటోంది...'' అంది కొన్నాళ్ళుపోయాక లలిత భర్తతో.

''అనవసరంగా నోరు పారేసుకోకు!''

''అంతేలెండి. మీరు నా నోరైతే నొక్కగలరు కానీ... లోకం కోడై కూస్తోంది...'' నోరు నొక్కుకుంది లలిత.

''అర్థం లేకుండా వాక్కు...'' భార్యని మందలించబోయాడు వాసుదేవరావు.

''మరో వెర్రిబాగుల వాళ్ళు! మీ మరదలు పెళ్ళికాకముందు ఎవడితోనో లేచిపోయిందట!! ఆ విషయం దాచేసి గుట్టు చప్పుడు కాకుండా అమ్మాయిగారిని మీ తమ్ముడిగారికిచ్చి కట్టబెట్టారు... అంతే!''

వాసుదేవరావు నెత్తిన పిడుగు పడ్డట్టయింది. తన చెవులను తానే నమ్మలేకపోయాడు.

'అందుకేనన్నమాట తమ్ముడు తాగుడికి బానిసైంది...' తన్లో తాను గొణుక్కున్నాడు.

''ఇదిగో... ఈ విషయం మరెవ్వరితోనూ అనద్దు. మనక్కూడా తెలీనట్టే వుండాలి... అర్థమైందా?'' గుడ్లురుముతూ లలిత ముఖంలోకి చూశాడు వాసుదేవరావు.

బంగారంలాంటి తమ్ముడి భవిష్యత్తు బుగ్గిపాలైనందుకు నిత్యమూ మధనపడసాగేడు.

''మీ ఆలోచనకు అంతూపొంతూ వుండదు... వేన్నీళ్ళు తోడేను... రండి స్నానం చేద్దురుగాని...'' అంటూ లలిత కేకేయటంతో గతంలోంచి ప్రస్తుతంలోకొచ్చాడు వాసుదేవరావు.

★★ ★★ ★★

ప్రైవేటు కంపెనీలో సేల్సుమెన్‌గా చేరిన వాసుదేవరావు ఏడాదిక్రితం బ్రాంచి మేనేజరు పదవిని చేజిక్కించుకోగలిగేడు.

ఆరువేల జీతం... ఫ్రీ రెసిడెన్సు... ఇంట్లో టెలిఫోను... ఫ్రిజ్... కలర్ టి.వి... బ్యాంకులో పాతికవేలకు పైగా బేలన్సు... తనకింద పాతికమంది పనిచేసేవాళ్ళు... ఇదీ ఈనాటి వాసుదేవరావు స్టేటస్సు!!

ఒక్కగానొక్క కూతురిపెళ్ళి చేశాడు. ఏకైక పుత్రుడు మెడిసిన్ చదువుతున్నాడు.

అప్పుడప్పుడు తనకు, లలితకు మధ్య కోల్డువార్ కలుగుతున్నా... ఇద్దరిదీ అన్యోన్య దాంపత్యమనే చెప్పాలి!

ఆ రోజు మేరేజ్‌డే! శ్రీమతితో సినిమా ప్రోగ్రాం పెట్టుకున్న వాసుదేవరావు సాయంత్రం అయిదు కొట్టకముందే ఇంటికొచ్చాడు.

''లలితా... లలితా... నే వచ్చేశాను! నువ్వు రెడీయేనా?'' వస్తూనే బెడ్‌రూమ్ వేపు చూస్తూ కేకేశాడు.

చమర్చిన కళ్ళతో ఎదురొచ్చిన భార్యని చూచి విస్తుపోయాడు.

''ఎందుకలా వున్నావ్?''

పైట కొంగుతో కళ్ళొత్తుకుంటూ ''మనం వెంటనే బయల్దేరి వెళ్ళాలి...'' జీరవోయిన కంఠంతో చెప్పింది.

''అసలేం జరిగింది... ఎందుకా కన్నీరు...'' తరచి అడిగేడు.

''ఆ మహాతల్లి మీ తమ్ముణ్ణి మింగేసిందండీ...'' బావురుమంది లలిత.

''అంటే...'' విస్మయంతో ప్రశ్నించాడు.

''మరిదిగారు ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని టెలిగ్రాం వచ్చిందండీ...''

తన చెవులను తానే నమ్మలేకపోయాడు. లిప్తపాటు నోటివెంట మాటరాని వాసుదేవరావు కుర్చీలో కుప్పకూలిపోయాడు

★★ ★★ ★★

''మనకెందుకొచ్చిన తద్దినం చెప్పండి!? దోవనపోయే వ్యవహారాన్ని నెత్తికి రాసుకుంటా నంటారేమిటీ...?'' నొసలు చిట్లిస్తూ దీర్ఘాలు తీస్తూ అంది లలిత.

''అదికాదు లలితా!... తమ్ముడెట్లాగూ పోయాడు. పాపం! తల చెడిన మరదల్ని ఆదుకుని ఆమెకో బ్రతుకు తెరువు కల్పించటం మన ధర్మం!!'' నచ్చచెప్పే ధోరణిలో మాట్లాడేడు వాసుదేవరావు.

''ఆసల ఆ పిల్ల నడవడిక మంచిది కాదేమో?! ఆమెగారితో కాపురం చెయ్యలేకనే మీ తమ్ముడు వురేసుకుని బలవంతాన ప్రాణాలు తీసుకున్నాడు! అన్నీ తెల్సి మనం కొరివితో తలగోక్కోవటం దేనికీ అని...''

''నువ్వు లక్ష చెప్పు... నేను వినదల్చుకోలేదు. బి.ఏ. చదువుకున్న మరదలికి మా ఆఫీసులో వుద్యోగం ఇప్పించాలనుకోవటంలో తప్పేముంది?!''

''నలుగురూ మిమ్మల్ని నానారకాలుగా ఆడిపోసుకోరుటండీ? అది మనకు ఏం మర్యాద?''

''చూడు లలితా! మానవతా దృక్పథంతో వ్యవహరించాలనుకున్న నన్ను ఎవ్వరూ ఆపలేరు. ప్రస్తుతం మా ఆఫీసులో ఓ వేకెన్సీ వచ్చింది. ఆ వుద్యోగం మరదలికి వేయిస్తాను. ఆ తర్వాత ఆ పిల్ల తన బ్రతుకు తాను ధైర్యంగా బ్రతగ్గలుగుతుంది...'' ఇక శ్రీమతితో వాదించి ప్రయోజనం లేదనుకున్న వాసుదేవరావు పేపరు చదవటంలో మునిగిపోయాడు.

''ఇవ్వాళ వుద్యోగం ఇప్పిస్తారు... రేపు ఆమెగార్ని తెచ్చి ఇంట్లోనే పెట్టుకుంటారు...'' భోజనం వడ్డిస్తూ కటువుగా మాట్లాడింది లలిత.

''మతి లేకుండా మాట్లాడకు! పుట్టెడు దుఃఖంలోవున్న సాటి ఆడమనిషి గురించి ఇట్లాగేనా మాట్లాడేది? పైగా... ఆ పిల్ల నీ చెల్లెలు... నాకు మరదలు కూడాను! మనం కాకపోతే అండదండల్లేని ఆ వంటరి ఆడమనిషికి దిక్కెవ్వరు చెప్పు? ఈ విపత్కర పరిస్థితుల్లో మరదలికి ఒక ఆధారం కల్పించి ఆదుకోవటం మన విధ్యుక్తధర్మం...'' తెగేసి చెప్పేడు.

భర్త నిర్ణయాన్ని విన్న లలిత నోరు మెదపలేకపోయింది.

★★ ★★ ★★

చెప్పిన మాట నిలబెట్టుకున్నాడు వాసుదేవరావు. మరదలు మనోరమకి తన ఆఫీసులోనే 'క్లార్క్' వుద్యోగం ఇప్పించాడు.

చూస్తుండగానే కాలం వేగంగా గడిచిపోతోంది. ఉద్యోగంలో మొన్న మొన్న చేరిన మనోరమ అప్పుడే ఆరు జీతాలు తీసుకుంది; ఆరు నెళ్ళ సర్వీసు పూర్తి చేసింది.

ఈ ఆరు నెలల కాలంలో మనోరమలో ఎంతో మార్పు కొట్టొచ్చినట్టు కన్పించింది వాసుదేవరావుకి.

ఆఫీసు లోపల బయట తనతోకూడా ముభావంగా మాట్లాడటం గమనించాడు. తనకై తాను పలుకరించినా క్లుప్తంగా జవాబివ్వటం... కేవలం అడిగిన మాటకి సమాధానం చెప్పటం చూస్తూ లోలోపలే ఆశ్చర్యపోతున్నాడు.

ఆఫీసులో తోడివాళ్ళతోగతాన్ని మర్చిపోయి నవ్వుతూ తుళ్ళుతూ మాట్లాడటం... తీరా తనతో మాట్లాడేటప్పుడు అంటీ పట్టనట్లు వుండటం! ఏమిటీ విచిత్రం?

అయినా, తానుకూడా బెట్టుసరిగా వ్యవహరిస్తూనే వచ్చాడు.

ఇప్పుడు మనోరమ వంటరి ఆడది!

వంటరి ఆడది... అందునా... విధవరాలైన స్త్రీపట్ల మగవారిలో కన్పించేది చులకన భావం! ఏమిటీ విపరీత ధోరణి?

అండదండలులేని స్త్రీ అని తెలిస్తే చాలు-ఎలాగైనా దగ్గరవాలనే మగవారి తాపత్రయం... అందుకోవాలనే ఆరాటం... ఛ!! ఏం మనుష్యులు?

చిరునవ్వులు చిందించటం... ఆప్యాయత ఒలకబొయ్యటం... బాష్ అంతా నాటకం!!

ఆఫీసులో పుకార్లు మొదలైనాయ్!

ఎకౌంటెంట్ మనోరమ బుట్టలో వేసుకున్నాడనే అపవాదు అందరి నోళ్ళల్లో నానటం కర్ణాకర్ణికగ వాసుదేవరావు దృష్టికి కూడా వచ్చింది.

ఆఫీసులో బొట్టు లేకుండా కన్పించే మనోరమ... బైటికెళ్ళగానే వేనిటీ బ్యాగ్‌లోంచి బొట్టుతీసి నుదుటన పెట్టుకోవటం అందరికీ తెల్సిన విషయమే!

ఎందుకీ నటన? ఎవరికోసం?

అయ్యోపాపం, తమ్ముడి భార్యగా ఆమె కష్టాలు చూడలేక తాను ఆదుకుని వుద్యోగం తన ఆఫీసులోనే ఇచ్చాడు. ఆమెపట్ల సానుభూతి చూపించాడు. ఆమె బ్రతుక్కో మార్గం ఏర్పాటు చేశాడు.

భర్త ఎడబాటుకి... ప్రేమకు దూరమైన వంటరి ఆడది మనోరమ! ఆమె చుట్టూ వలపన్నుతున్న మగవాళ్ళు... ఏమిటీ తమాషా?

లలితకు తన మీద అనుమానం! తన ప్రవర్తనపట్ల విశ్వాసం వున్నప్పటికీ ప్రతి స్త్రీలో వుండే స్వభావసిద్ధమైన ఈర్ష్య అసూయ ద్వేషాలు లలితలోనూ వున్నాయ్!

ఇంతటి నిష్ఠాగరిష్టుడైన వాసుదేవరావులో కూడా చిత్రమైన ధోరణి!

మనోరమ అంటే తనకూ ఇష్టమే! రానురానూ వాసుదేవరావులో ఆలోచనా సరళి వక్రగతి పట్టటం... మనోరమను దక్కించుకోవాలనే ఆరాటం... మనసును పీక్కు తిననారంభించింది.

ఎవరో ముక్కూ ముఖం తెలీని మగాడు మనోరమకి దగ్గరవాలని కోరుకుంటున్నప్పుడు... తనకు దగ్గర బంధువు... అందునా మరదలు...పైగా ఆమెను అన్ని విధాలుగా ఆదుకుని ఓ దారి చూపించిన తాను ఆమెపై మోజు పెంచుకోవటంలో తప్పులే దన్పించింది.

కానీ... అంతలోనే నీ ఆలోచన తప్పు అని హెచ్చరిస్తున్నట్లు ఎవరో చెంపమీద కొట్టినట్లు ఫీలవుతున్నాడు వాసుదేవరావు.

మనోరమను ఆదుకోవటం... వుద్యోగం తన ఆఫీసులోనే ఇప్పించటం బొత్తిగా ఇష్టంలేదు లలితకు! తనను అనేక కోణాల్లోంచి అనుమానపు చూపుల్తో గమనిస్తోంది భార్య!!

అయినా ఈ వయసులో తనకు ఇలాంటి ఆలోచనేమిటి? మనసుని అదుపులో పెట్టుకోవటానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. కళ్ళెం తెంచుకు పరుగెత్తే కోరికల్ని బలవంతాన మనసులోనే అణచుకుంటున్నాడు.

పొరపాటునకూడా పరాయిస్త్రీని కన్నెత్తి చూడని తాను ఇప్పుడు మనోరమ గురించి తప్పుగా ఆలోచించటం నేరంగా తోచింది.

ఆఫీసులో ఎకౌంటెంట్ కూడా భార్యా పిల్లలున్నారు. అలాంటివాడి వలలో మనోరమ ఎందుకుపడ్డట్లు? పైగా ఎకౌంటెంట్ గురునాథం వట్టి బ్రూట్. తిరుగుబోతు... తాగుబోతు... పోయిపోయి మనోరమ అలాంటి ఇడియట్ వలలో చిక్కుకోవటమా?

ఎకౌంటెంట్‌కి ఎలాగైనా బుద్ధి చెప్పాలన్పించింది! కానీ ఎట్లా? అసలు తప్పంతా మనోరమదేనేమో?

★★ ★★ ★★

ఆ రోజు ఆఫీసు వదలగానే నేరుగా మరదలి ఇంటికి వెళ్ళాలని నిర్ణయించుకున్నాడు, వాసుదేవరావు.

వీధి వాకిలి తలుపులు బార్లాగా తెరిచివున్నాయ్. అప్పటికే చీకటి పడ్డది.

మెల్లగా ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాడు వాసుదేవరావు. పక్కనే వున్న బెడ్ రూములోకి తొంగిచూశాడు.

బెడ్ మీద వెల్లకిలా పడుకుని వీక్లీ చదువుతున్న మనోరమ కన్పించింది. ఆమె బొట్టు... తల్లో మల్లె చెండు చూచి 'ఏమిటీ విపరీతం? ఎందుకీ నాటకం?' అనుకున్నాడు.

వాసుదేవరావుని క్రీగంట గమనించిన మనోరమ చివాలుగా బెడ్‌మీద నుంచి లేచింది.

"రండి బావగారూ!..." తత్తరపాటుతో ఆహ్వానించింది.

"మనోరమా! నీ వ్యవహారం నాకు బొత్తిగా నచ్చలేదు. నీ అలంకరణ చూస్తూ నీ గురించి ఏమని వూహించుకోవాలో నాకు అర్థం కావటంలేదు..." కూర్చుంటూ అన్నాడు వాసుదేవరావు.

వడివడిగా కిచన్లోకెళ్ళి కాఫీ తెచ్చి అందించింది మనోరమ.

"నువ్వు కావాలనుకుంటే హాయిగా మరో వ్యక్తినెవర్నైనా పెళ్ళి చేసుకో! ఎవ్వరూ అభ్యంతరపెట్టరు. కానీ... నువ్విలా..." అర్థోక్తిలో ఆగేడు వాసుదేవరావు.

మనోరమ కంటినుంచి నీరు ధారాపాతంగా వర్షించింది. వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది. పరిస్థితి అర్థం కాలేదు వాసుదేవరావుకి.

"అందరూ... చివరికి మీరు కూడా నన్ను అపార్థం చేసుకున్నారు. నా గురించి ఇంటా బైటా అంతా తక్కువగా అంచనా వేశారు. కానీ... నా భర్త నాతో బ్రతికి నన్నాళ్ళూ అయిష్టంగా కాపురం చేసినా... నన్ను హింసించినా... చివరకి అయన కన్ను మూసి ఏ లోకాన వున్నా... భార్యగా వారి అనుబంధాన్ని మర్చిపోలేకనే... ఇంకా వారు బ్రతికి వున్నారనే భ్రమతో... ఇంటికి రాగానే... ఇలా... ముత్తయిదువుగా అలంకరించుకుని... వారినే మనసులో ఆరాధిస్తూ స్మరిస్తూ కుమిలిపోతూ... గుండె రాయిచేసుకుని... అల్పసంతోషిలా బ్రతుకుతున్నాను. నేనొక ప్రాణమున్న జీవచ్ఛవాన్ని! నాలో ఎలాంటి కోరికలూ లేవు. నా శరీరం, ఆత్మ పవిత్రమైనవి బావగారూ!... నన్ను నమ్మండి... దేవుడి మీద ప్రమాణం చేసి చెప్తున్నాను..." వలవలా ఏడ్చిందామె.

తన చెవులను తానే నమ్మలేక శిలాప్రతిమలా నిల్చుండిపోయాడు వాసుదేవరావు.

★ (సెప్టెంబరు *1993* ఆంధ్రభూమి సచిత్ర మాసపత్రికలో ప్రచురితం)